

Min boliggrund er forurenede – praktiske forholdsregler og gode råd ved tungmetal- og tjæreforurening

På mange boligejendomme konstateres der forurening med tungmetaller og/eller tjærestoffer. Forureningen er opstået som følge af erhvervsaktiviteter (elværker, produkthandel, tjærepladser o.l.) eller som følge af trafik og nærliggende industri.

Tjærestoffer nedbrydes meget langsomt, mens tungmetaller ikke nedbrydes. Begge forureningstyper bindes til jorden, og derfor vil jorden stadig være forurenede fremover. Der er som regel ikke synlige tegn på, at jorden er forurenede med tungmetaller eller tjærestoffer.

Det er specielt helt små børn, som kan være udsatte, fordi de graver i jorden og ofte undersøger ting ved at putte dem i munden.

For at mindske eller eventuelt helt undgå kontakt med den forurenede jord bør du undgå eller begrænse direkte hudkontakt med jorden og at det støver fra jorden.

Børns leg

Små børn bør ikke grave i den forurenede jord pga. risikoen for hudkontakt og deres tendens til at putte ting i munden.

Læg fast bund i sandkassen og udskift sandet én gang om året. Skal børnene have et graveområde, bør du udskifte den forurenede jord og erstatte den med ren jord ned til ½ meters dybde. Desuden bør du afgrænse arealet med et hegn eller lignende.

Nyttehaven

Du bør ikke spise grøntsager, der er dyrket i forurenede jord. Hvis du vil dyrke grøntsager, bør du gøre det i ren jord. Dette kan blandt andet sikres ved, at jorden udskiftes ned til ½ meters dybde.

Du kan også dyrke grøntsager i ren jord i potter, kummer, plantesække eller højbede.

Hvis du vil spise grøntsager, der er dyrket i lettere forurenede jord, skal grøntsagerne både skrælles og skylles godt. Skyl også bær grundigt og undgå de bær, der er plukket nær jorden, for de er mere udsatte for jordstøv. Husk at anvende havehandsker, og lad ikke børnene få adgang til nyttehaven, når jorden er forurenede. Æbler, pærer og anden frugt bør også skylles grundigt for at sikre, at der ikke er jordstøv på.

Haven

Du kan mindske kontakten til forurenede jord ved en fornuftig indretning af haven. Hvor jorden er bar, kan du eksempelvis så græs, udlægge barkflis, sand, grus, etablere plantedække eller lægge fliser. Du bør sikre, at jorden konstant er tildækket, og at huller i græsset eftersås.

Du kan få nærmere oplysninger om, hvordan du etablerer bunddække, flisbelagte områder osv. hos planteskoler o.l. og i Miljøstyrelsens vejledning "Rådgivning af beboere i lettere forurenede områder", som kan ses på [www.mst.dk/\(vejledning nr. 7.2000 \(5-12-00\)\)](http://www.mst.dk/(vejledning%20nr.%207.2000%20(5-12-00))).

Inde igen

Undgå at slæbe jord med indendørs fx ved at tømme og rengøre fodtøj og bukseopslag m.v. udendørs.

Sørg for, at både børn og voksne vasker hænder efter at have været ude i haven.

Bortskaffelse af jord

Hvis du skal fjerne jord fra din ejendom fx i forbindelse med byggeri, skal du kontakte din kommune, der anviser, hvor den forurenede jord skal køres hen.

Min boliggrund er forurennet – praktiske forholdsregler og gode råd ved tungmetal- og tjæreforurening

Undgå

- at få jord/støv i munden
- direkte hudkontakt med jorden
- at det støver fra jorden

Husk

- at vaske hænder efter udeophold
- at tørre fødderne af
- at tømme fodtøj og bukseopslag for jord/sand efter udeophold
- at bruge handsker ved arbejde i forurennet jord

Børns leg

- etabler fast bund i sandkassen og udskift sandet hvert år
- udskift jorden i graveområder
- sørg for at børnene vasker hænder efter udeophold

Have, dyrkning af grøntsager m.v.

- tildæk bar jord fx med barkflis
- dyrk grøntsager i ren jord fx i højbede
- skyl og skræl grøntsager, der er dyrket i lettere forurennet jord, grundigt
- skyl frugt og bær grundigt og undgå frugt og bær nær jorden

Læs mere om jordforurening på www.jordforurening.rn.dk.

